

FELÜGYELETI HÍREK

Megjelent a PSZÁF 2010. évi első kockázati jelentése	2
Tájékoztató az árverés kiírásának kezdeményezésére jogosult pénzügyi szervezetek elérhetőségéről	3
Tájékoztató a közvetítőkre vonatkozó szakmai követelmények teljesítéséről	4
Tájékoztató a Pénzügyi Stabilitási Tanács üléséről	4
Bírság és tiltás a Credit Bonus a.s.-nek jogosulatlan hitelnyújtás miatt	8
Bírság és tiltás jogosulatlanul betétet gyűjtő magánszemélyeknek	8
Tájékoztató a független közvetítők részére	9
Tájékoztató a részvénytársasági, valamint a szövetkezeti hitelintézeti adatszolgáltatók részére	10
Tájékoztató az önkéntes nyugdíjpénztári adatszolgáltatók részére	10
Tájékoztató a hitelintézetek által a PSZÁF részére nyújtandó adatszolgáltatás módszertani útmutatójának módosításáról	11
Ismét elérhető az Egyéni Nyugdíjszámító Program	11

PIACI TÜKÖR

A hazai biztosítók Szolvencia II felkészültsége a GAP analízis alapján(összefoglaló áttekintés)	12
Tőkepiaci összefoglaló	14

FOGYASZTÓVÉDELEM

Fókuszban a túlzott eladósodás kockázatai	17
---	----

NAGYÍTÓ

Elkerülni a demagógiát - Interjú Farkas Ádámval a PSZÁF elnökével	18
---	----

EURÓPAI UNIÓ

A CESR összehangolt választ ad a közelmúlt piaci zűrzavarára	20
Az euro-adósságpapírok közelmúltban megélnékült piaci volatilitása miatt a CESR erősíti a koordinációt	20
A CESR közösen definiálja az európai pénzpiaci alapokat	21

JOGI IRÁNYTŰ

Pénzpiaci állásfoglalások	22
Tőkepiaci állásfoglalások	22
Pénztári állásfoglalások	22
Biztosítási állásfoglalások	22

Megjelent a PSZÁF 2010. évi első kockázati jelentése

A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete első ízben teszi közzé az elmúlt év végén módosult felügyeleti törvényben foglalt kötelezettségen alapuló negyedéves Kockázati jelentését, amely a felügyelt szektorok működése és kockázatai (Risk Outlook) című jelentés helyébe lép. Az új jelentés az elmúlt időszak részletesebb folyamatelmzése helyett nagyobb mélységgel foglalkozik a felmerülő kockázatokkal. A sorozat első darabja a pénzügyi szektor 2009. évi teljesítményét értékeli, kockázati horizontja 2010 végéig terjed.

A magyar pénzügyi szektor kockázatai a 2008. szeptembert követő fél évben tapasztalt rendkívüli helyzethez képest számottevően mérséklődtek, de szintjük továbbra is jellemzően jelentős, illetve magas kategóriájú. A magyar gazdaság konjunkturális helyzete, egyensúlyi teljesítménye és finanszírozhatósága, ennek nyomán pedig a pénzügyi közvetítőrendszer likviditása érdemben javult. A további gyors kibontakozást azonban több tekintetben is kedvezőtlen folyamatok és egyensúlytalanságok akadályozzák, és változatlanul számolni kell a nemzetközi piaci körülmények időközönkénti érdemi romlásával is.

A pénzügyi szektor kockázatai ma főként a hitelpiaci területen összpontosulnak. A bankrendszer 2009-ben nagyarányú portfólióromlási folyamaton ment keresztül, de megőrizte számottevő jövedelmezőségét, és több fontos strukturális mutatója jelentősen javult, beleértve a hitel/betét-arányt, az eszközoldali likviditást, a lejáratú transzformációt, és a nyitott devizapozíciók mértékét. A bankok tőkeellátása az év során javult, ám a nagy hitelkockázatot hordozó devizahitelek állományi súlyát nem sikerült érdemben csökkenteni. A bankok legnagyobb 2010. évi kockázata a portfólióminőség további romlásával kapcsolatban az értékvesztés-képzési szükséglet bizonytalan alakulásának, illetve a hitelkockázati költségek előtti nyereség várható csökkenésének együtteséből adódik. Utóbbit illetően várható, hogy 2010-ben a kereskedési nyereség a kiemelkedően kedvező előző évi eredménytől elmaradóan fog alakulni.

A szövetkezeti hitelintézetek jövedelmezősége 2009-ben csak mérsékelten romlott, de az értékvesztési fedezet számottevően csökkent. Ezért a 2010. évi kockázatok közül kiemelkedik a jövedelmezőség további jelentős csökkenésének veszélye, amely az említett fedezet pótlására, illetve a vállalati szektor irányában történt hitelexpanzió nyomán felmerülhető értékvesztési szükséglet nyomán alakulhat ki. A szövetkezetek hitelbiztosítéki fedezettsége ugyanakkor magas szintű, piaci kockázatai korlátozottak, és likviditási helyzete is kedvező.

A válság mindeddig a gyenge helyzetű ingatlan- és gépjárműszektort finanszírozó pénzügyi vállalkozásokat sújtotta leginkább. 2009-ben az alszektor egésze veszteséges volt, ami a pénzügyi vállalkozások fő kockázatát is meghatározza. A pénzügyi csoportokhoz tartozó szolgáltatók esetében a negatív eredmény a csoport jövedelmezőségét csökkenti, és az újratőkésítés terhe is a csoportra hárul. A független vállalkozások esetében a veszélyeztetettség jóval nagyobb, mert kérdéses, hogy a negatív jövedelmezőségű, tőkehiányos szolgáltatók képesek lesznek-e a közeljövőben új tőkét, illetve finanszírozást szerezni.

Az összes hitelpiaci szolgáltató hiteleinek minősége 2009-ben jelentős ütemben romlott. Az év végén az összes hitelnek a szerződések darabszámát tekintve nagyjából egyharmada, állományi arányok szerint pedig egyhatoda késedelmes volt. Ugyanakkor a teljes állománynak a szerződések darabszámát tekintve egyötöde, állományi arányok szerint 7,4%-a 90-napon túl késedelmes, vagyis az általánosan elfogadott nemzetközi minősítési gyakorlat szerint nem-teljesítő volt. 2009-ben a teljes hitelállománynak becsült számítások alapján mintegy 3,5-4%-a veszett el a minőségromlási folyamat következtében. Emellett a minőségromlás egy részét elfedi az újratárgyalt hiteleknek az állomány mérete szerint ötszörös, az állományi arányok szerint pedig négyszeres gyarapodása. Az utóbbi két évben több mint 30 ezer lakóingatlan került végrehajtási vagy egyéb tartozásrendezési, illetve követelés-értékesítési eljárás alá.

A hitelportfólió minőségével kapcsolatban a hitelezők fő kockázata 2010-ben az, hogy adósaik jövedelmi-pénzügyi helyzete az év során nem javul, sőt, a munkanélküliségi és a vállalati csődráta tovább nőhet. Ebben az esetben a 2009. évihez hasonló mértékű értékvesztési szükséglet várható. A hiteladósok fő kockázata pedig az, hogy a már kibontakozott tartozásbehajtási folyamat során több tízezer további hiteladós veszíthetné el a biztosítékkal lekötött vagyontárgyait, a legrosszabb esetben lakóingatlanát. Különösen veszélyeztetettek annak a 90 ezer lakossági jelzáloghitel-szerződésnek az adósa, amelyek esetében 2009 végén 90 napon túli fizetési késedelem állt fenn.

Dr. Farkas Ádám elnök és Rácz István főosztályvezető-helyettes a 2010. május 19-i sajtóbeszélgetésen.

A biztosítási alszektor egészében véve stabil működési feltételekkel és pénzügyi helyzettel rendelkezik, magas jövedelmezőségű, és évről-évre számottevő belső tőketöbbletet termel. Ennek fényében az utóbbi két évben, főként az életágon kialakult jelentős keresletcsökkenés, amelyet nagyrészt a gazdasági tevékenység és a tőkepiac ciklusa magyaráz, a biztosítók túlnyomó része számára különösebb megvárakoztatás nélkül elviselhetőnek tűnik. Az alszektor aktuális fő kockázata szerkezeti jellegű: az üzleti részarány szempontjából jól megalapozott intézmények mellett létezik egy, a gazdaságos üzemméretet még el nem ért, részben viszonylag új alapítású szolgáltatói kör, amelynek felfutását a gazdasági-pénzügyi válság kedvezőtlen körülményei érdemben hátráltatják.

A befektetési vállalkozások 2009-ben csökkenő forgalmak és állományok ellenére is magas jövedelmezőséget és tőkemegfelelést értek el. A kedvező üzleti eredmény a 2009. március közepét követő tőkepiaci fellendülés következménye. Kérdés, hogy 2010-ben fenntartható lesz-e az említett, egyszeri vonásokat mutató tőkepiaci konjunktúra, illetve hogy piaci korrekció esetén mennyire lesz lehetséges a tranzakciós és állományi volumeneket fenntartani, hogy a szolgáltatók a kieső kereskedési eredményeket és árfolyamnyereséget pótolhassák.

Az alapkezelőkre bízott vagyon 2009-ben lendületesen gyarapodott, részint számottevő nettó tőkebeáramlás, részint pedig az év II. negyedétől jelentősen kedvezőre fordult tőkepiaci környezet nyomán képződött hozamok következtében. Ebben az alszektorban főként a portfóliókezelési ágazat magas koncentrációjában, illetve az intézményi vagyonokat kezelő szolgáltatók kiválasztásának a pénzügyi csoportok működéséhez kapcsolódó kötöttségeiben láthatók a piac hatékonyságát csökkentő kockázatok.

A pénztárak 2009-ben kedvező eredményeket értek el, mert az előző évi erősen negatív hozamteljesítményüket a tőkepiac újbóli fellendülésére támaszkodva gyakorlatilag megfordították. Az alszektor folyó évi átlagos hozamszintje kiemelkedően magas pozitív értéket vett fel, a pénztári vagyon pedig egy év alatt egyharmaddal bővült. E siker ellenére a pénztáraknál jelentős kockázat a nem kielégítő magán-nyugdíjpénztári hozamteljesítmény veszélye, tekintettel arra, hogy a rendszer létrejötte óta a teljes pénzáramra számolt átlagos hozamráta reálértékben ma is enyhén negatív.

A gazdasági-pénzügyi válság körülményei között a megelőző években megszokott jelentős mértékben meghaladó számú, súlyú és gyakoriságú esemény merült fel a tisztességtelen piaci magatartás körében. Ezek közül – a teljesség igénye nélkül – kiemelkednek a veszélyeztetett adósok kezelésével kapcsolatos, illetve a hitelpiaci szolgáltatók üzleti magatartásával összefüggő problémák, valamint több alszektorban előforduló módon a kifogásolható ügynöki gyakorlatnak a legutóbbi egy-másfél évben tapasztalt terjedése.

Budapest, 2010. május 19.

Kapcsolódó anyagok

[Sajtóközlemény: A válság csúcspontjához képest mérséklődő, mégis markáns kockázatok – megjelent a PSZÁF 2010. évi első kockázati jelentése](#)

[A Felügyelet 2010. évi első kockázati jelentése \(2010. április\)](#)

Tájékoztató az árverés kiírásának kezdeményezésére jogosult pénzügyi szervezetek elérhetőségéről

2010. április 14-én hatályba lépett a zálogtárgyak bírósági végrehajtáson kívüli értékesítésének szabályairól szóló 12/2003. (I. 30.) Korm. rendelet módosításáról szóló 114/2010. (IV. 13.) Korm. rendelet, amely új szabályokat állapít meg a lakóingatlanok bírósági végrehajtáson kívüli árverezése vonatkozásában.

A módosított 12/2003. (I. 30.) Korm. rendelet 8/A.§ (1) és (4) bekezdése szerint lakóingatlan az ingatlan fekvése szerint illetékes állami adóhatóság útján, az állami adóhatóság által üzemeltetett Elektronikus Árverési Felületen kell értékesíteni.

Az árverés kiírását a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletéről szóló 2007. évi CXXXV. törvény (PSZÁFtv.) 4. § a)-i) és l)-m) pontjaiban meghatározott szervezet, az önálló bírósági végrehajtó, valamint felszámolási eljárás keretében a felszámoló kezdeményezheti.

A PSZÁFtv. 4. § a)-i) és l)-m) pontjaiban meghatározott pénzügyi szervezetek neve és székhelye a Felügyelet honlapján a Piaci szereplők/Felügyelt intézmények oldalon érhető el, a közvetítők (ügynökök) neve és székhelye pedig a Piaci szereplő/Nyilvántartások oldalon található.

2010. május 12.

[Tájékoztató a 12/2003. \(I. 30.\) Korm. rendelet szerint árverés kiírásának kezdeményezésére jogosult pénzügyi szervezetek elérhetőségéről](#)

Tájékoztató a közvetítőkre vonatkozó szakmai követelmények teljesítéséről

A hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvénynek (továbbiakban: Hpt.) az új közvetítői rendszert érintő, 2010. január 1. napjától hatályos 219/D.§-ában foglaltak szerint a közvetítővel munkaviszonyban, megbízási jogviszonyban, vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban csak olyan természetes személy dolgozhat, aki a hivatkozott jogszabályhely által meghatározott szakmai követelményeknek megfelel.

A Hpt. ismerteti a szakmai követelmény teljesítésének elfogadásához szükséges végzettségek körét. Aki a Hpt-ben felsorolt végzettségek közül egyikkel sem rendelkezik, köteles a pénzügyi szolgáltatás közvetítői hatósági képzés követelményrendszeréről és a hatósági vizsgáról szóló [18/2010. \(IV. 29.\) pénzügyminisztériumi \(PM\) rendeletben](#) meghatározott, a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete által kiadott közvetítői hatósági vizsga letételét igazoló tanúsítvánnyal rendelkezni.

A **fenti személyi feltétel** valamennyi közvetítő vonatkozásában kötelezettséggént jelentkezik, melyet 2011. január 1. napjáig kell teljesíteni, az adott képesítést ezen időpontig kell megszerezni.

A **hatósági vizsga** megszerzésének szabályairól szóló PM rendelet 2010. április 29-én jelent meg a Magyar Közlönyben, és kihirdetését követő tizenötödik napon lépett hatályba. A Felügyelet honlapján tájékoztatót jelentetett meg a pénzügyi szolgáltatás közvetítői hatósági vizsgával kapcsolatos tudnivalókról.

Kapcsolódó anyagok

[Sajtóközlemény a közvetítőkre vonatkozó szakmai követelmények teljesítéséről](#)

[A pénzügyi szolgáltatás közvetítői hatósági vizsga lebonyolításáról szóló vizsgaszabályzat](#)

[Tájékoztató a jegyzékbe vételről](#)

[Nyilatkozat tárgyi feltételek meglétéről a pénzügyi szolgáltatás közvetítői hatósági képző és vizsgáztató szerv jegyzékbe vételi eljárásához](#)

Tájékoztató a Pénzügyi Stabilitási Tanács üléséről

A Pénzügyi Stabilitási Tanács (PST) a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletéről szóló 2007. évi CXXXV. törvény 14. - 16. § alapján a Felügyelet munkáját segítő testület.

Az alábbiakban a PST második, 2010. május 13-án tartott ülésének összefoglalóját közöljük:

ÖSSZEFOGLALÓ A PÉNZÜGYI STABILITÁSI TANÁCS (PST) 5. ÜLÉSÉRŐL

Helyszín: A PSZÁF VI. emeleti tanácsterme

Időpont: 2010. május 13-a 15 órától 16 óra 45 percig

Résztvevők:

A PST tagjai:

Oszkó Péter pénzügyminiszter,
Simor András elnök, Magyar Nemzeti Bank (MNB),
Farkas Ádám elnök, Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete (PSZÁF),
Vajda Zoltán szakmai titkár, PST

A második napirendi ponthoz, tanácskozási joggal:

Erdei Tamás elnök, Magyar Bankszövetség,
Bélyácz Iván, az MTA levelező tagja, intézetigazgató egyetemi tanár,
Hajnal Zsolt elnök Fogyasztóvédők Magyarországi Egyesülete

Meghívottak:

Klemencsics Márta, PM Pénzügyi Szolgáltatások Főosztályának vezetője

Tabák Péter, MNB Pénzügyi stabilitás igazgatója

Mérő Katalin, PSZÁF Felügyeleti politikák és elemzési igazgatóság vezetője (a második napirendi ponthoz)

A PST elnöke az ülést megnyitotta, köszöntötte a résztvevőket és megállapította, hogy a PST tagjai illetve a 2. napirendi ponthoz tanácskozási joggal meghívott résztvevők teljes létszámban jelen vannak. Az ülés határozatképes.

1. NAPIRENDI PONT:

Az ülés napirendjének elfogadása

A PST egyhangúan elfogadta a napirendet.

2. NAPIRENDI PONT:

Tájékoztató: A Felügyelet 2010. évi első kockázati jelentése

Előterjesztő: Farkas Ádám elnök, PSZÁF

Farkas Ádám bevezetőjének elején összefoglalta a kockázati jelentés elkészítésének és PST elé terjesztésének jogszabályi hátterét. Az anyag szerkezetéről elmondta, hogy – a korábbi „Risk Outlook” jelentés elsősorban múltra koncentráló, leíró műfajával szemben – részletesebben és nagyobb mélységgel tárgyalja a pénzügyi szolgáltatók tevékenysége kapcsán felmerülő várható kockázatokat. Az anyag az MNB által készített Stabilitási jelentésben foglaltak figyelembevételével, azzal összhangban készül, ennek érdekében is az időzítés úgy lett kialakítva, hogy a két anyag alapján egymásra épülő, koherens kép alakulhasson ki.

Megköszönte, hogy a jelentéssel kapcsolatban az MNB részletes technikai, módszertani észrevételeket tett.

Farkas Ádám részletes áttekintést adott az anyag struktúrájáról, szektoronkénti bontásban kiemelte a legfontosabb megállapításokat:

- Bár a bankrendszer egyetlen piaci szereplője sem szorult állami tőkejuttatásra, ugyanakkor 2009-ben az értékvesztés állománya dinamikusán nőtt. A portfólióromlás nem látszik megállni, üteme azonban lassul. A szektor egészének jövedelmezősége jelentősen visszaesett, de továbbra is számottevő.
- A szövetkezeti hitelintézeti szektort kevésbé érintette a válság, jövedelmezősége 2009-ben is csupán kis mértékben romlott illetve mérsékeltebb a portfólióromlás is.
- A pénzügyi vállalkozási alszektor – azon belül is elsősorban az ingatlan- és gépjármű-finanszírozó intézményeket – érintette legsúlyosabban a hitelpiaci válság, a fő kockázat a negatív jövedelmezőséggel függ össze. Míg a pénzügyi csoportokhoz tartozó piaci szereplők esetében a negatív eredmény a csoport jövedelmezőségét csökkenti (és az esetleges újratőkésítés terhe is a csoportra hárul) addig a független vállalkozások esetében kérdéses, hogy milyen módon tudnak új tőkét bevonni.
- A biztosítási szektort elsősorban volumenében, díjbevételeiben érintette a dekonjunktúra. A szektor fő kockázata szerkezeti jellegű, ugyanis a méretgazdaságosságot még el nem ért, új alapítású szolgáltatói kör felfutását a válság következményei hátráltatják.

Farkas Ádám végül megemlítette, hogy mindegyik Kockázati jelentés 1-1 kiemelt témát tárgyal majd külön, jelen anyagban a hitelállomány fizetési késedelmei szerepelnek.

Simor András megerősítette, hogy levélben technikai jellegű észrevételeket tettek. Megemlítette, hogy az MNB Jelentés a pénzügyi stabilitásról című kiadványával történő terminológiai összehangolás érdekében történt szakértői egyeztetési munka hasznos és lényegében eredményes volt, azonban néhány esetben további egyeztetést lát szükségesnek. Kifejtette, hogy nem szükségszerűen probléma, ha a kiadványok esetenként más meghatározásokat alkalmaznak, de a definícióbeli különbség legyen világosan kifejtve.

Oszkó Péter csatlakozott a felvetettekhez és javasolta, hogy a piaci bizonytalanság elkerülése érdekében is az ilyen jellegű összehangolások minél teljesebben szülessenek meg.

Erdei Tamás hozzászólása előtt a kockázati jelentés publikálásának módja iránt érdeklődött. Farkas Ádám jelezte, hogy az anyag teljes terjedelmében publikálendő, illetve sajtóbeszélgetésre is sor kerül. Oszkó Péter megállapította, hogy a jelentés mindig esetleges kormányzati intézkedések szükségességének megállapítására is szolgál.

Erdei Tamás kiemelte az anyag magas szakmai színvonalát azonban – Simor András által elmondottakkal részben összhangban – esetenkénti számszaki ellentmondásokat lát a PSZÁF/MNB által megjelentetett anyagok között. A „pénzügyi közvetítőrendszer helyzete és kockázatai” fejezetben foglaltakat szakmailag teljesen elfogadhatónak ítélte, azonban publikációs szempontból néhány „sarkos” állítás felülvizsgálatát javasolta. Röviden összefoglalta a Bankszövetség álláspontját a bankrendszer válságkezeléséről és helyzetéről, kitért a vállalati hiteleken belül a nagyvállalati- és KKV-szektor hitelállományának eltérő alakulására. Részletesen taglalta a lakossági hitelezés területén tapasztalható kockázatokat, jelezte, hogy – mivel adataik szerint a devizahitelek „bebukási aránya” nem számottevően magasabb a forintHITELEKNÉL – nem „devizahitelezési” hanem általában a „jó/rossz adósok problémájáról beszélhetünk”.

A jelentés negyedik fejezetében („A hitelállomány fizetési késedelmei”) szereplő újrátárgyalt hitelszerződésekre vonatkozó 95.000-es adatot pontosnak tartotta és jelezte, hogy ezek mögött bizonyos hányadban olyan élethelyzetek vannak, amelyek megnyugtató rendeződése középtávon sem várható. Felvetette, hogy erre a jelentős problémára kizárólagos megoldásként azt látja, ha ezt az állományt egy állami bérlakás programba sikerül bevonni. Jelezte, hogy mivel ez egy mindenkor szociálpolitikai kérdés is, így természetesen politikai döntést igényel. Az ennek kidolgozására irányuló szakmai munka megkezdésére tett javaslatot illetve felajánlotta a Bankszövetség támogatását. Végezetül kiemelt hangsúllyal jelezte, hogy az időszakos árverési moratórium – amelynek következtében a bankok a biztosítékaikhoz nem nyúlhatnak – hosszabb távon nem lehet megoldás, továbbá az zavart okoz a bankrendszer működésében.

Összefoglalásul ismét nyugtázta az anyag magas szakmai színvonalát és megfontolásra javasolta az általa felvetettek átvezetését.

Az előterjesztő nevében Mérő Katalin reagált az MNB és a PSZÁF publikációiban szereplő eltérő módszertan okairól, illetve jelezte, hogy számos területen (pl. KKV definíciója) a következő negyedévtől azonos adatszolgáltatást fog a két intézmény használni.

Farkas Ádám egyetértett a publikáció előtti stilisztikai áttekintés szükségességével azonban jelezte, hogy minden tekintetben részletes és transzparens képet kell adni, mert kizárólag ez erősítheti a bizalmat.

Oszkó Péter jelezte, hogy a tavalyi év folyamán már jelentős előkészítő munka folyt a garanciaprogramra nem jogosult lakáshitelek bérlakás és garanciarendszer útján történő kezelésére, azonban akkor a bankrendszer és a költségvetés teherbíró képessége ennek bevezetését nem tette lehetővé. Meglátása szerint mostanra ez a helyzet változhatott. Megállapította, hogy hosszabb távon elkerülhetetlennek tűnik a költségvetés szerepvállalása.

Bélyácz Iván hozzászólásában egyetértett a jelentés lényegi megállapításaival illetve nyugtázta, hogy a recesszióból kilábaló reálgazdaság stabil bankrendszerre támaszkodhat. Vélelmezte, hogy a nem teljesítő hitelek növekedése a krízis előtti okokra is visszavezethető.

Hajnal Zsolt jelezte, hogy a jelentés publikálása kapcsán hangsúlyosabban érdemes tudatosítani, a túlzott eladósodottság kapcsán felmerülő kockázatokat. Oszkó Péter jelezte, hogy éppen ezt a témát érintő PSZÁF-MNB tájékoztató is szerepel a PST mostani ülésének napirendjén.

Az elhangzottak alapján a PST egyhangúan elfogadta az alábbi határozatot:

15/2010. (V. 13.) PST határozat

A PST tagjai – és a meghívott tanácskozási jogú résztvevők – „A PSZÁF 2010. évi első kockázati jelentése” anyagot megtárgyalták és ahhoz javaslatokat fogalmaztak meg.

Oszkó Péter megköszönte a tanácskozási jogú meghívottak részvételét.

3. NAPIRENDI PONT:

Tájékoztató: Az EU elnökség idején a pénzügyi szektorral kapcsolatosan képviselendő fő stratégiai témák

Előterjesztő: Oszkó Péter pénzügyminiszter

Oszkó Péter jelezte, hogy a tájékoztató a 11/2010. (IV.8.) PST határozat teljesítéséért készült.

Farkas Ádám az anyaggal kapcsolatosan történt szakértői egyeztetéseken túlmenő további észrevételeket nem tett.

Klemencsics Márta jelezte, hogy a szakértői csoportok felálltak, működésüket megkezdték, jelenleg eltérő munkafázisban vannak. Bemutatta a magyar elnökség idejére várható azon témaköröket, amelyek esetében reális cél lehet az ún. „általános megközelítés” (General Approach – GA) elérése, ezek: Tőkekövetelmény irányelv (Capital Requirements Directive – CRD); OTC derivatívák; piaci visszaélésekkel foglalkozó irányelv (Market Abuse Directive – MAD); értékpapírokra vonatkozó szabályozás (Securities Law Directive – SLD).

Simor András az anyagot rendkívül hasznosnak, a várható feladatokra jól felkészítőnek ítélte. A továbblépés mikéntjére javasolta, hogy az anyagban foglaltak alapján kerüljenek kiválasztásra azon kiemelt témák, amelyek tekintetében a magyar szempontból is képviselendő lényeges „figyelendő kérdések” fogalmazhatók meg. Megállapította, hogy a témák „mozgó célpont” jellege miatt ez nehéz feladatnak bizonyulhat. Farkas Ádám egyetértett és ugyancsak hangsúlyozta a „figyelendő kérdések” azonosításának fontosságát.

Az elhangzottak alapján a PST egyhangúan elfogadta az alábbi határozatot:

16/2010. (V. 13.) PST határozat

A. A PST „Az EU elnökség idején a pénzügyi szektorral kapcsolatosan képviselendő fő stratégiai témák” tájékoztatót tudomásul veszi

B. Az anyag következő változata – az aktuális változások mellett – a „figyelendő kérdések” témakörével egészüljön ki és határozza meg az ezekben felveendő tárgyalási pozíciókat.

Felelős: pénzügyminiszter

Határidő: PST 7. ülése (2010. július)

4. NAPIRENDI PONT:

Tájékoztató: A betétbiztosítást fejlesztő lépésekkel kapcsolatos szakmai/technikai előkészítés helyzetéről

Előterjesztő: Oszkó Péter pénzügyminiszter

Oszkó Péter bevezetőjében jelezte, hogy a betétbiztosítás témáját két EU irányelv is szabályozza: a 2009/14/EK szerint 2010. december 31-től az EU-ban egyésgesen 100.000 euró lesz a kártalanítás maximális összeghatára, míg az 1994/19/EK alapján módosított Hpt. alapján – az előírtól egy évvel korábban – már 2010. január 1-től 20 munkanapos kifizetési határidő bevezetésére került sor.

Farkas Ádám és Simor András a hazai és uniós jogalkotással illetve az OBA működésével kapcsolatos felvetéseket tett.

Az elhangzottak alapján a PST egyhangúan elfogadta az alábbi határozatot:

17/2010. (V. 13.) PST határozat

- A. A PST „A betétbiztosítást fejlesztő lépésekkel kapcsolatos szakmai/technikai előkészítés helyzetéről” szóló tájékoztatót tudomásul veszi.
- B. A PST tagintézményei a betétbiztosítást érintő szabályozást és intézményi működést – szakértői anyag formájában – tekintsék át.

Felelős: PSZÁF elnöke

Határidő: PST 7. ülése (2010. július)

5. NAPIRENDI PONT:

Tájékoztató: A felügyeleti közti együttműködés alapjául szolgáló felügyelői kollégiumok működéséről

Előterjesztő: Farkas Ádám elnök, PSZÁF

Simor András megköszönte a tájékoztatót, és jelezte, hogy a megfelelő információ-megosztás érdekében fontos lenne a jegybanki felügyelői részvétel a kollégiumokban.

Az elhangzottak alapján a PST egyhangúan elfogadta az alábbi határozatot:

18/2010. (V. 13.) PST határozat

A PST „A felügyeleti közti együttműködés alapjául szolgáló felügyelői kollégiumok működéséről” szóló tájékoztatót tudomásul veszi.

6. NAPIRENDI PONT:

Tájékoztató: a körültekintő lakossági hitelezés feltételeiről és a hitelképesség vizsgálatáról 361/2009. (XII. 30.) Korm. rendelet alapján 2010. június 11-étől a hitelnyújtók által a hitelfelvevőnek átadandó, a túlzott eladósodottság kockázatairól szóló MNB-PSZÁF tájékoztató szövege

Előterjesztő: Simor András elnök, MNB és Farkas Ádám elnök, PSZÁF

A PST egyhangúan elfogadta az alábbi határozatot:

19/2010. (V. 13.) PST határozat

A PST „a körültekintő lakossági hitelezés feltételeiről és a hitelképesség vizsgálatáról 361/2009. (XII. 30.) Korm. rendelet alapján 2010. június 11-étől a hitelnyújtók által a hitelfelvevőnek átadandó, a túlzott eladósodottság kockázatairól szóló MNB-PSZÁF tájékoztató szövege” tájékoztatót tudomásul veszi.

7. NAPIRENDI PONT:

Tájékoztató aktuális ügyekről

[A PST résztvevői részletes tájékoztatást adtak a pénzügyi rendszer stabilitását érintő, konkrét intézményekkel kapcsolatos fejleményekről, eseményekről illetve kockázatokról.]

A 2007. évi CXXXV. a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletéről szóló törvény 15.§ (6) alapján a PST úgy döntött, hogy az összefoglalóban itt szereplő részek közzétételét mellőzi.

Felek kölcsönösen megköszönték az aktuális ügyekről szóló tájékoztatást.

[A Pénzügyi Stabilitási Tanács ötödik ülésének összefoglalója \(2010. május 13.\)](#)

Bírság és tiltás a Credit Bonus a.s.-nek jogosulatlan hitelnyújtás miatt

A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete engedély nélküli pénzügyi szolgáltatási tevékenység – pénzkölcsönnyújtás és pénzügyi lízing végzése – miatt 50 millió forint bírság megfizetésére kötelezte a Credit Bonus a.s. társaságot közzétett határozatában. A Felügyelet egyúttal azonnali hatállyal megtiltotta, hogy a társaság e tevékenységeit a továbbiakban végezze.

A Felügyelet ügyfélbejelentés nyomán hivatalból indított piacfelügyeleti eljárást a pozsonyi székhelyű, de kizárólag magyarországi tulajdonossal és vezető tisztségviselőkkel rendelkező Credit Bonus a.s. itthoni tevékenysége kapcsán. A vizsgálat – amelynek keretében a Felügyelet 2010. április 15-én helyszíni ellenőrzést is tartott a társaság budapesti irodájában – megállapította: a Credit Bonus a.s. 2008-tól üzletszerű módon engedély nélkül nyújtott pénzkölcsönt és végzett pénzügyi lízingtevékenységet Magyarországon.

A társaság e tevékenységét – egyes ügyfeleit és a Felügyeletet is megtéveszteni szándékozó módon – határon átnyúló szolgáltatás látszatát keltve végezte a felügyeleti határozat meghozatalának napjáig. A vizsgálat megállapítása szerint a Credit Bonus – amely 2009 márciusában egyébként tájékoztatás kért és kapott a Felügyeletről a jövőbeni határon átnyúló tevékenység végzésének jogszabályi feltételeiről – egyértelműen ki kívánta használni a magyar és a szlovák jogi szabályozás adta esetleges különbségeket, megkerülve a hazai hitelintézeti törvény rendelkezéseit.

A bírságok mértékének meghatározásakor a Felügyelet súlyosbító tényezőként vette figyelembe, hogy a Credit Bonus a.s. felelős képviselői az eljárás során a hatósággal szemben megtévesztő magatartást tanúsítottak, több, önmagukban is engedélyköteles tevékenységet huzamos időn át végeztek, felügyeleti ellenőrzés hiányában ezzel kiemelten kockázatos helyzetbe hozva ügyfeleiket. Enyhítő körülménynek számított, hogy a tevékenység végzését a társaság nem kívánta eltitkolni a vizsgálat során.

2010. január 1-jétől a Felügyeletről szóló törvény (Psztv.) módosulása nyomán az eddigi 20 millióról 500 millió forintra növekedett az engedély nélküli vagy bejelentés hiányában végzett szolgáltatás esetén kiszabható bírság felső határa. Így mind a jelen ügyben, mind pedig a jövőben az ezen időpontot követően végzett jogosulatlan tevékenységek esetében a Felügyelet a megemelkedett bírságkeret határai között állapítja meg a kiszabott bírság összegét.

Budapest, 2010. május 11.

Kapcsolódó anyagok

[Sajtóközlemény: Bírság és tiltás a Credit Bonus a.s.-nek jogosulatlan hitelnyújtás miatt](#)

[A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletének PJ-I/B-41/2010. számú határozata a Credit Bonus a.s.-nél lefolytatott piacfelügyeleti eljárás felügyeleti intézkedés alkalmazásával történő lezárásáról](#)

Bírság és tiltás jogosulatlanul betétet gyűjtő magánszemélyeknek

A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete engedély nélküli pénzügyi szolgáltatási tevékenység miatt 20-20 millió forint bírság megfizetésére kötelezte id. Bíró Zsoltot és Fock Lajost határozataiban. A Felügyelet egyúttal azonnali hatállyal megtiltotta, hogy a magánszemélyek e tevékenységet a továbbiakban végezzék.

ID. BÍRÓ ZSOLT

A Felügyelet a GIGA-DOLLÁR Kft.-ra vonatkozó ügyfélbejelentések nyomán hivatalból indított piacfelügyeleti eljárást a társaság ügyvezetője, id. Bíró Zsolttal kapcsolatban. A vizsgálat megállapítása szerint id. Bíró Zsolt magánszemélyként több ügyféllel kötött olyan megállapodást, amelyben vállalta, hogy az utóbbiak által pénzügyi vállalkozásoktól fölvert hitelek törlesztő részleteit részben ő fizeti, ha az ügyfelek az általuk szándékozottnál magasabb hitelösszegeket vesznek föl, s a különbözetet átadják számára. E tranzakciók a jogszabályok szerint üzletszerűen végzett jogosulatlan pénzügyi tevékenységnek, betétgyűjtésnek minősülnek.

A Felügyelet a mostani esetet megelőzően 2009-ben és idén összesen 7 magánszemélyt bírságolt meg és tiltott el a jogosulatlan pénzügyi szolgáltatási tevékenység végzésétől: Nagy Jánost (2009. március, 6 millió forint bírság), Szabó Richárdot, Klein Sándort, Zelei Csabát, Matyók Attila Lászlót (2009. szeptember, 5, 5, 10 és 20 millió forint bírság), Horváth Bélát (2009. november, 5 millió forint bírság), illetve Szentgyörgyi Attilát (2010. április, 2 millió forint bírság).

A bírságok mértékének meghatározásakor a Felügyelet figyelembe veszi többek között az elkövetett vétség súlyát, a pénzügyi piacokra gyakorolt hatását, az érintett ügyfelek számát, valamint azt is, hogy a törvénsértést elkövető magánszemély együttműködik-e

a felügyeleti vizsgálat során. A bírság meg nem fizetése esetén a felügyelet végrehajtást indít el és késedelmi pótlékot szab ki.

A Felügyelet jelenleg további vizsgálatokat folytat jogosulatlan pénzügyi tevékenység gyanúja kapcsán magánszemélyekkel, illetve gazdasági társaságokkal kapcsolatban.

FOCK LAJOS

A Felügyelet a FOLAX Hitel Kft. képviseletében is eljáró magánszemélyre vonatkozó ügyfélbejelentés nyomán hivatalból indított piacfelügyeleti eljárást Fock Lajossal kapcsolatban. A vizsgálat megállapítása szerint – mint azt kölcsön-, jelzáloghitel- és letéti szerződések is bizonyítják – a magánszemély számos nehéz helyzetben lévő, végrehajtási eljárás előtt álló, hitelképtelen állampolgárnak adott kamat fejében több százezer és több millió forint közötti összegű magánkölcsönöket, jelentős kamat fejében. E tranzakciók a jogszabályok szerint üzletszerűen végzett jogosulatlan pénzügyi tevékenységnek, pénzkölcsön-nyújtásnak minősülnek.

A Felügyelet a mostani esetet megelőzően 2009-ben és idén összesen 8 magánszemélyt bírságolt meg és tiltott el a jogosulatlan pénzügyi szolgáltatási tevékenység végzésétől: Nagy Jánost (2009. március, 6 millió forint bírság), Szabó Richárdot, Klein Sándort, Zelei Csabát, Matyók Attila Lászlót (2009. szeptember, 5, 5, 10 és 20 millió forint bírság), Horváth Bélát (2009. november, 5 millió forint bírság), Szentgyörgyi Attilát (2010. április, 2 millió forint bírság), illetve id. Bíró Zsoltot (2010. május, 20 millió forint bírság).

A bírságok mértékének meghatározásakor a Felügyelet figyelembe veszi többek között az elkövetett vétség súlyát, a pénzügyi piacokra gyakorolt hatását, az érintett ügyfelek számát és a jogosulatlan tevékenység időtartalmát, valamint azt is, hogy a törvényt sértést elkövető magánszemély együttműködik-e a felügyeleti vizsgálat során. A bírság meg nem fizetése esetén a felügyelet végrehajtást indít el és késedelmi pótlékot szab ki.

Kapcsolódó anyagok

[Sajtóközlemény: Bírság és tiltás jogosulatlanul betétet gyűjtő magánszemélynek \(2010. május 6.\)](#)

[A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletének PJ-I/B-25/2010. számú határozata id. Bíró Zsolt tevékenységének vizsgálatára indított piacfelügyeleti eljárásban](#)

[Sajtóközlemény: Bírság és tiltás jogosulatlanul pénzkölcsönt nyújtó magánszemélynek \(2010. május 17.\)](#)

[A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletének PJ-I/B-43/2010. számú határozata Fock Lajos tevékenységének vizsgálatára indított piacfelügyeleti eljárásban](#)

Tájékoztató a független közvetítők részére

Az egyes pénzügyi tárgyú törvények módosításáról szóló, 2009. évi CL. törvény új fogalom-meghatározásokat vezetett be a Hpt. 2009. december 31. napjáig hatályos, 2. számú melléklete Értelmező rendelkezések I. fejezet 12. a) és b) alpontjaiban definiált ügynöki tevékenységekre vonatkozóan.

A Hpt. 2010. január 1. napján hatályba lépett 6/C. § (1) bekezdése a pénzügyi szolgáltatás közvetítési tevékenység folytatóit Közvetítőként definiálja, és aszerint különbözteti meg őket, hogy, függő vagy független közvetítőként végzik-e a tevékenységüket.

A fent hivatkozott jogszabály 170.§ (10) bekezdése úgy rendelkezett, hogy több pénzügyi intézmény egymással versengő pénzügyi szolgáltatása vonatkozásában, a pénzügyi szolgáltatás közvetítése kiemelt közvetítői tevékenységként, illetve ügynöki tevékenységként, valamint alkuszként 2010. szeptember 30-ig független közvetítőként történő működésre jogosító engedély nélkül végezhető.

A Hpt-ben új feltételként megjelent, 13/E.§-ban és 219/D.§-ban foglalt személyi követelményeknek, 2011. január 1-től kell megfelelni a közvetítőknek.

Szíves figyelmükbe ajánljuk a Felügyelet honlapján a Szabályozó eszközök címszó alatt található Engedélyezési útmutatók pénzügyi közvetítőkre vonatkozó szabályait, melyek többek között segítségükre lehetnek abban, hogy milyen iratokat kell mellékelni a kérelem benyújtásához. Kérjük, hogy az engedély iránti kérelmüket megfelelő időben küldjék meg, hogy a Felügyeletnek elegendő idő álljon a rendelkezésére a többes kiemelt közvetítő, a többes ügynök, valamint az alkusz részére szükséges engedély kiadásához. Ennek megfelelően a kérelmet olyan időpontban kell benyújtani, hogy – figyelemmel a 22 munkanapos ügyintézési határidőre és a várhatóan feltorlódó kérelmekre – 2010. szeptember 30. napjára a közvetítő engedélyt kaphasson, amennyiben tevékenysége ezt megkívánja.

Felhívjuk szíves figyelmüket arra, hogy a jogszabályi határidő lejáratát követően a korábban kiadott engedélyekkel közvetítőként már nem működhetnek a piacon.

Budapest, 2010. május 18.

Kapcsolódó anyagok

[Tájékoztató a független közvetítők részére](#)

[Engedélyezési útmutató - Pénzügyi közvetítői engedélyek](#)

Tájékoztató a részvénytársasági, valamint a szövetkezeti hitelintézeti adatszolgáltatók részére

Információk a 42/2009. (XII.28.) PM rendeletben szereplő napi beküldési gyakoriságú 15A1, 15A2, 15B táblák beküldésével kapcsolatban.

RÉSZVÉNYTÁRSASÁGI HITELINTÉZETI ADATSZOLGÁLTATÓK

A **hitelintézetek** által a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete részére szolgáltatandó adatok köréről és az adatszolgáltatás módjáról szóló [45/2008. \(XII.31.\) PM rendelet](#) módosító 42/2009. (XII.28.) PM rendeletben szereplő napi beküldési gyakoriságú 15A1, 15A2, 15B táblákat a Felügyelet csak azon részvénytársasági hitelintézettől kéri kitölteni és a Felügyeletre beküldeni, amelyek a kereskedési könyvükben nyilvántartott pénzügyi eszközök tőkekövetelményét a [244/2000. \(XII. 24.\) Korm. rendelet](#) (Kkr.) alapján számítják ki.

SZÖVETKEZETI HITELINTÉZETI ADATSZOLGÁLTATÓK

A **hitelintézetek** által a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete részére szolgáltatandó adatok köréről és az adatszolgáltatás módjáról szóló 45/2008. (XII.31.) PM rendeletet módosító 42/2009. (XII.28.) PM rendeletben szereplő napi beküldési gyakoriságú 15A1, 15A2, 15B táblákat 2010. július 1-től a Felügyelet csak azon szövetkezeti hitelintézettől kéri kitölteni és a Felügyeletre beküldeni, amelyek a kereskedési könyvükben nyilvántartott pénzügyi eszközök tőkekövetelményét a 244/2000. (XII. 24.) Korm. rendelet (Kkr.) alapján számítják ki.

2010. május 18.

[Tájékoztató a részvénytársasági, valamint a szövetkezeti hitelintézeti adatszolgáltatók részére](#)

Tájékoztató az önkéntes nyugdíjpénztári adatszolgáltatók részére

Információk az egyesített (összesített) jelentés - 73K jelű táblázatok - beküldéséről.

Azon önkéntes nyugdíjpénztárakat, amelyek magánnyugdíjpénztári ágazatot is működtetnek a [223/2000. \(XII. 19.\) Kormányrendelet](#) 8. § (1) bekezdése rendelkezése alapján az alábbi jelentésadási kötelezettség terheli:

Az egyesített (összesített) jelentés (73K jelű táblázatok) letölthető az Intézményeknek/Adatszolgáltatás/Pénztárak rovatból.

Az egyesített (összesített) beszámolót nem a Felügyelet KAP rendszerén keresztül kérjük megküldeni, hanem elektronikus (Excel) formában vargane.agnes@pszaf.hu e-mail címre.

2010. május 19.

Kapcsolódó anyagok

[Tájékoztató az önkéntes nyugdíjpénztári adatszolgáltatók részére](#)

[Az egyesített \(összesített\) jelentés 73K jelű táblázatok](#)

VONATKOZÓ JOGSZABÁLYHELY

„8.§(1) Apénztárazévespénztáribeszámolót-magánnyugdíjpénztárt működtető pénztár az egyesített (összesített) éves beszámolót is - az üzleti évről december 31-i fordulónappal köteles elkészíteni. A könyvvizsgáló által felülvizsgált éves pénztári beszámolót, egyesített (összesített) éves pénztári beszámolót, a könyvvizsgálói záradékot vagy a záradék megadásának elutasítását is tartalmazó független könyvvizsgálói jelentéssel együtt a Felügyelet által kiadott nyomtatványok felhasználásával egy példányban, legkésőbb az üzleti évet követő év május 31-éig kell a Felügyeletnek megküldeni. Az éves pénztári beszámoló mérlegét és eredménykimutatását, az egyesített (összesített) éves pénztári beszámoló egyesített (összesített) mérlegét, és az egyesített (összesített) eredménykimutatását, továbbá az éves pénztári beszámoló kiegészítő mellékletének részét képező cash-flow kimutatást és a pénztári céltartalékok alakulását tartalmazó kimutatást a Felügyelet által meghatározott elektronikus adatfeldolgozó és adathordozó rendszerek segítségével is meg kell küldeni a Felügyeletre az éves pénztári beszámoló és az egyesített (összesített) éves beszámoló megküldésével egyidejűleg.”

Tájékoztató a hitelintézetek által a PSZÁF részére nyújtandó adatszolgáltatás módszertani útmutatójának módosításáról

Megjelent a hitelintézetek által a Felügyelet részére nyújtandó rendszeres adatszolgáltatás 1/2010. számú Módszertani útmutatójának módosított változata.

TISZTELT ADATSZOLGÁLTATÓK!

A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete megjelenteti a hitelintézetek által a Felügyelet részére nyújtandó rendszeres adatszolgáltatás 1/2010. számú Módszertani útmutatójának módosított változatát.

A módosított változat a hitel- és lízing termékekre vonatkozó adatszolgáltatással kapcsolatosan a Felügyelet által korábban egyeztetésre megküldött, a 2010. május 18-án megtartott konzultációt követően felülvizsgált előírásokat tartalmazza, valamint a konszolidált éves auditált beszámoló mellékleteinek rövid elnevezéseivel egészült ki.

2010. május 21.

Kapcsolódó anyagok

[Tájékoztató a hitelintézetek által a PSZÁF részére nyújtandó adatszolgáltatás módszertani útmutatójának módosításáról](#)

[A hitelintézetek - hitel- és pénzügyi lízing termékek kondícióival kapcsolatos - új adatszolgáltatásában érintett munkatársai számára szervezett konzultáció meghívója és az elhangzott előadások](#)

[Módszertani útmutató - korrektúra](#)

[Módszertani útmutató - korrektúra nélküli](#)

Ismét elérhető az Egyéni Nyugdíjszámító Program

Az aktualizált program használata révén minden érdeklődő fontos információkat kaphat, melyek segíthetik döntéseinek meghozatalában.

TISZTELT ÉRDEKLŐDŐ!

Ismét elérhető az Egyéni Nyugdíjszámító Program 2010. évi aktualizált változata. Az aktualizált változatban a vonatkozó jogszabályok változásai mellett a 2010-től érvényes makropálya, valamint a magánnyugdíjpénztári járadékok számításánál használt, 2060-ig előrebecsült halandósági táblák értékei is aktualizálásra kerültek. A program használata révén minden érdeklődő fontos információkat kaphat, melyek segíthetik döntéseinek meghozatalában.

2010. május 5.

Kapcsolódó anyagok

[Ismét elérhető az Egyéni Nyugdíjszámító Program](#)

[Egyéni Nyugdíjszámító Program](#)

A hazai biztosítók Szolvencia II felkészültsége a GAP analízis alapján (összefoglaló áttekintés)

BEVEZETÉS

A Felügyelet 2009 szeptemberében (130217/2009) levélben kereste meg a biztosítókat, hogy felmérje a már elfogadott, és 2013-tól hatályba lépő Szolvencia II-re való felkészültségüket. A kérdések elsősorban vállalatirányítási, belső szabályozottsági, IT fejlesztési, statisztikai, tartalékolási és modellezési kérdésekre vonatkoztak. (lásd Melléklet.)

Megkeresésünkre csaknem minden biztosító válaszolt, bár többen az arányosság elvére hivatkozva csak általánosságokat fogalmaztak meg válaszaikban, noha az még nem ismeretes, hogy a Szolvencia II rezsim hatályba lépésével milyen szabályok, követelmények lesznek érvényesek azon biztosítókra, amelyek nem tartoznak az irányelv hatálya alá.

Hangsúlyozandó, hogy az alábbi értékelés nagyrészt a biztosítók által saját magukról kialakított kép alapján történt, a válaszokban szereplő tényközlések gyakorlati hátterét, megvalósulását nem vizsgáltuk, azokról csak részlegesen áll rendelkezésünkre információ. Kérdéses az is, mennyire van tisztában a biztosítási piac azzal, hogy minek, milyen minőségben és mélységben is kell megfelelnie. Úgy gondoljuk, a mennyiségi hatástanulmányokban már eddig is részt vevő biztosítók inkább tisztában vannak a várható felkészülési folyamattal, míg a többi biztosító kevésbé. Ezért is tarjuk fontosnak egyrészt ezt a felmérést, másrészt azt, hogy az utolsó mennyiségi hatástanulmányban lehetőleg minden biztosító részt vegyen.

ÉRTÉKELÉS

A felkészültségi felmérés (GAP analízis) és az eddigi hatástanulmányokban (QIS-ekben) való részvétel, valamint a piacon szerzett tapasztalataink alapján minden biztosítónál egyenként 1-10 skálán értékeltük a 21 kérdésre kapott választ. Ezek átlagából a teljes piacra nézve 5,5 értéket kaptunk, összességében tehát a biztosítók felkészültsége közepesnek mondható (némi javítja az összképet, ha az értékelést a piaci részarányokkal súlyozzuk, ekkor a biztosítók összpontszámainak átlaga 7,6). Néhány eldöntendő (igen/nem válaszú) kérdésnél (3., 12., 14., 15. és 18.) csupán az igenek arányát értékeltük a teljes piacra nézve, hiszen például az, hogy egy biztosító tervezi-e egyszerűsítések alkalmazását, nem minősíti a biztosító felkészültségét.

A biztosítási piac felkészültségéről az alábbi kép alakult ki főbb kérdéscsoportonként:

VÁLLALATIRÁNYÍTÁS (1-6 KÉRDÉSEK)

A piac felkészültsége közepes, az 1-10 skálán 4,8 ezen kérdéskörre kapott válaszok átlaga.

A biztosítók nagy része már tett bizonyos lépéseket (vállalatirányítási és kockázatmenedzsmenti) szervezete átalakítására, így körülbelül a felük hozott már létre vezető kockázatkezelő (CRO pozíciót), vagy tervezi annak kialakítását határozott ütemterv alapján.

Ugyancsak közel a biztosítók fele törekszik önálló megfelelési (compliance) terület kialakítására (ezek természetesen a nagyobb piaci részarányú biztosítók); és közepesnek mondható a biztosítók felkészültsége a saját kockázat és szolvencia-értékelési rendszerek (ORSA) kialakítása terén is.

A biztosítók mindössze egyharmada tervezi az aktuárius terület fejlesztését, átalakítását. Ezt úgy is értékelhetjük, hogy a fejlesztések a közelmúltban (a legutóbbi pár évben) már megtörténtek. Megfelelően bizonyítja ezt a biztosítók QIS-ekben való aktív részvétele, mely elsősorban aktuárius szakértelmet igényelt.

BESZÁMOLÓ (ÉRTÉKELÉSI ELVEK) KÖZZÉTÉTEL (7-10)

Ezen a kérdéskörön belül kaptuk a legnagyobb szórású válaszokat, így önmagában az átlag (5,1) nem sokat mond. Míg a gazdasági értékelésre többé-kevésbé felkészültek azon biztosítók, melyek anyavállalatuk számára készítenek IFRS beszámolót, vagy jelentenek bizonyos adatokat, a közzétételi követelményeknek való megfelelésre még nem, vagy csak alig kezdték el a felkészülést.

11 biztosító készít IFRS alapú beszámolót. Részben ennek illetve az ún. Embedded Value számításoknak, részben az eddigi hatástanulmányoknak köszönhetően a nagyobb biztosítók felkészültek a gazdasági értékelésre, és szükségesnek is látják az erre való áttérést.

Az irányelv elfogadásával a jelenlegi, alapvetően a számviteli közzétételi kötelezettségen túlmutató, a biztosító belső folyamatait, saját értékeléseit jobban megmutató közzétételi követelmények születtek meg. A hazai biztosítók nagy része ezen a téren még csak az ide vonatkozó szabályok tanulmányozásánál tart, de a magukat felkészültnek tartó biztosítók válaszaiból se köszön vissza a vállalatirányítási rendszer teljes bemutatását és megfelelőségének értékelését a társaság kockázati profilja szempontjából bemutató közzétételi politika kialakítása.

TARTALÉKOLÁS, TŐKESZÜKSÉGLET-SZÁMÍTÁS, MODELLEZÉS (11-13)

Mivel az eddigi hatástanulmányok erre a területre fókuszáltak, és a QIS-ekben a részvételi arány elég magas volt, így a felmérésből az rajzolódott ki, hogy ezen a területen a legelőrehaladottabb a felkészültség. Összességében elmondható, hogy az aktuáriusi terület látja az előttük tornyosuló feladatokat és többnyire hozzá is láttak azok megoldásához. A piac átlagos felkészültsége ezen kérdések körében több, mint 60%-osnak mondható, de ha az egyes mutatókat a biztosítók piaci részarányával súlyozzuk, akkor több, mint 80%-os, azaz igen jó a piac felkészültsége aktuáriusi téren.

Nem meglepő módon a legnagyobb biztosítók a legfelkészültebbek, de a viszonylag kisebb piaci részesedéssel bíró biztosítók közül is (a kapott válaszok alapján) páran felkészültnek mondhatók az irányelv szerinti tartalékolás szempontjából.

TŐKE (TŐKEELEMELÉK, SZAVATOLÓ TŐKESZÜKSÉGLET SZÁMÍTÁS) (14-19)

Csak egy biztosító tervezi 2. és 3. szintű tőkeelemek, illetve két biztosító tervezi kiegészítő tőkeelemek bevonását a szavatoló tőke fedezetébe.

A statisztikai háttér fejlesztéséről szóló kérdéseinkre (13. és 17.) kaptuk a legpozitívabb válaszokat, azaz a biztosítási piacnak rendelkezésre állnak megfelelő adatok, illetve kezelik azok esetleges hiányát. Az más kérdés, hogy mivel relatíve fiatal a hazai piac sokszor nincsenek megfelelő hosszúságú idősorai.

12 biztosító tervezi a szavatoló tőkeszükséglet számításához teljes, vagy részleges belső modell alkalmazását. Ezen biztosítók szavatoló tőkeszükséglete 2009 végén a teljes piac tőkeszükségletének 70%-át tette ki, összes rendelkezésre álló szavatoló tőkájuk pedig a piacénak 74%-a volt, azaz a tervek szerint a hazai biztosítási piac tőkeszükségletének csaknem háromnegyedét belső modell alapján határozza majd meg a piac. A 12 belső modell közül jónéhány az anyacégeké, ezek közül a 6 nagyobb belső modell pre-applikációjában részt vesz a felügyelet (amennyiben ilyen irányú igény érkezik az anyacég felügyelete oldaláról). A hazai felkészülés érdekében a felügyelet kétoldalú konzultációs folyamat keretében is megkezdte négy biztosító tervezett belső modelljének megismerését.

TÖBBLETRÁFORDÍTÁS, MEGFELELÉSI KOCKÁZAT (20-21)

A legtöbb biztosító még nem számszerűsítette az új irányelv miatt keletkező többletráfordításait, legtöbbjük humán erőforrás keret bővítésére költ majd. Megfelelési kockázatot többnyire nem látnak.

Általánosságokon kívül – erőforrás növelés – csak páran számolnak be a Szolvencia II projekt következtében felmerülő konkrét többletköltség felmerüléséről. A felügyelet ezúton is szeretné ismételt felhívni a figyelmet a CEIOPS honlapján nyomon követhető vitaanyagokra (<http://www.ceiops.eu/content/view/14/18/>), ahol például az 58-as sorszámú – azóta javaslat lett – anyagban jelentős változtatási követelmények körvonalazódnak a felügyeleti adatszolgáltatás terén. Többek között e javaslatból is látható, hogy az eddigieken túlmenően – többnyire inkább csupán szemléletmód- illetve módszertanváltást megkövetelő változtatásokon túl – a biztosítóknak jelentős informatikai fejlesztésekre is szükségük lehet.

A Felügyelet ezúton is köszöni a felmérésben való részvételt, és szeretné ismételt felhívni a figyelmet a CEIOPS honlapján nyomon követhető vitaanyagokra, javaslatokra illetve a QIS5 hatástanulmány már megismerhető anyagaira (a QIS5 specifikáció témájában a felügyelet június folyamán piaci konzultációt tervez):

<http://www.ceiops.eu/content/view/14/18/>

http://ec.europa.eu/internal_market/insurance/docs/solvency/qis5/draft-technical-specifications_en.pdf

<http://www.ceiops.eu/media/files/publications/submissionstotheec/CEIOPS-Calibration-paper-Solvency-II.pdf>

MELLÉKLET: A KÉRDŐÍV

1. A Biztosító milyen lépéseket, szervezeti és működéseiben milyen változtatásokat tervez annak érdekében, hogy a vállalatirányítással kapcsolatos követelményeknek megfeleljen?
2. A Biztosító milyen lépéseket, szervezeti és működéseiben milyen változtatásokat tervez annak érdekében, hogy a kockázati menedzsmenttel kapcsolatos követelményeknek megfeleljen?
3. Tervezik-e Vezető Kockázati Menedzser (CRO) pozíció létrehozását, illetve ha igen, akkor ez a személy tagja lesz-e a Biztosító legfőbb döntéshozó testületének (Igazgatóságnak, Intéző Bizottságnak)?
4. Milyen elképzelései vannak a Biztosítónak a saját kockázat és szolvenciaértékelés alkalmazására?
5. Tervezi-e a Biztosító önálló ún. Megfelelési (compliance) terület, szervezeti egység felállítását?

6. Tervezi-e a Biztosító az aktuáriusi terület átalakítását felelősségi kör illetve szervezeti elhelyezkedés tekintetében, különös tekintettel a kialakítandó kockázatkezelési feladatkörre?
7. Milyen lépéseket tervez a biztosító a közzétételi követelményeknek való megfelelésre?
8. Készít-e jelenleg IFRS alapú beszámolót a Biztosító?
9. Ha készít IFRS alapú beszámolót, akkor él-e minden esetben a valós értékelési opcióval?
10. Milyen módon készül fel a gazdasági értékelés végrehajtására?
11. Milyen problémákat lát a biztosító az új követelményeknek megfelelő tartalékértékelések elvégzése terén?
12. A tartalékértékelésekhez alkalmazni kíván-e a biztosító egyszerűsítő számításokat, ha igen melyeket?
13. Mely területeken szükséges a statisztikai háttér fejlesztése és milyen módon kívánja ezt kezelni a Biztosító?
14. Tervezi-e a biztosító 2. és 3. szintű tőkeelemek bevonását a rendelkezésre álló szavatoló tőkébe?
15. Tervezi-e a biztosító kiegészítő tőkeelemek bevonását a rendelkezésre álló szavatoló tőkébe?
16. Milyen lépéseket tervez a biztosító a standard modell alkalmazására?
17. Mely modulok kivitelezése során számol nehézséggel a statisztikai háttér esetében?
18. Tervezi-e a biztosító teljes vagy részleges belső modell használatát?
19. Amennyiben tervezik belső modell használatát, mi a belső modell bevezetésének és engedélyezésének tervezett ütemezése?
20. Összesítetten milyen többlet ráfordításokkal számolnak a Szolvencia II követelményrendszerének való megfelelés miatt?
21. A kiemelt területeken felül melyik témákban, követelményekben látnak megfelelési kockázatot?

2010. május

[A hazai biztosítók Szolvencia II felkészültsége a GAP analízis alapján \(összefoglaló áttekintés\)](#)

Tőkepiaci összefoglaló

A BÉT-en kötött fix ügyletek 2010.04.26. - 05.25.

Dátum	Idő	Érték-papír	Ár (Ft)	Napi átlagár (Ft)	Napi minimum ár (Ft)	Napi maximum ár (Ft)	Napi nyitó ár (Ft)	Napi záró ár (Ft)	Mennyiség (db)	Érték (Ft)
2010.05.18.	09:06:51	RFV	5 400	6 049,56	6 000	6 190	6 060	6 002	18 500	99 900 000
2010.05.18.	09:08:56	RFV	5 400	6 049,56	6 000	6 190	6 060	6 002	48 000	259 200 000
2010.05.18.	09:09:49	RFV	5 400	6 049,56	6 000	6 190	6 060	6 002	16 800	90 720 000
2010.05.18.	09:11:27	RFV	5 400	6 049,56	6 000	6 190	6 060	6 002	11 800	63 720 000
2010.05.18.	09:17:18	RFV	5 400	6 049,56	6 000	6 190	6 060	6 002	5 000	27 000 000
2010.05.19.	15:32:42	MOL	19 000	18 839,52	18 500	19 250	19 190	18 600	5 000	95 000 000
2010.05.19.	15:33:10	MOL	19 000	18 839,52	18 500	19 250	19 190	18 600	10 000	190 000 000
2010.05.20.	16:13:55	MOL	18 725	17 976,68	17 505	18 875	18 700	17 750	5 778	108 193 050
2010.05.20.	16:28:55	OTP	6 030	6 011,18	5 878	6 246	6 200	5 995	20 000	120 600 000
2010.05.20.	16:29:20	MOL	17 725	17 976,68	17 505	18 875	18 700	17 750	5 778	102 415 050
2010.05.25.	16:00:57	OTP	5 468	5 462,03	5 271	5 685	5 600	5 310	100 000	546 800 000

300.000.000 Ft-ot meghaladó árfolyamértékű részvényügyletek a BÉT-en 2010.04.26. - 05.25.

Dátum	Idő	Értékpapír	Ár (Ft)	Napi átlagár (Ft)	Napi minimum ár (Ft)	Napi maximum ár (Ft)	Napi nyitó ár (Ft)	Napi záró ár (Ft)	Mennyiség (db)	Érték (Ft)
2010.04.26.	09:50:40	OTP	7 250	7 292,97	7 184	7 389	7 184	7 320	50 000	362 500 000
2010.04.26.	12:38:10	OTP	7 280	7 292,97	7 184	7 389	7 184	7 320	55 256	402 263 680
2010.04.27.	15:35:56	OTP	7 177	7 226,48	7 160	7 300	7 280	7 275	50 000	358 850 000
2010.04.28.	13:44:25	OTP	7 046	6 992,47	6 895	7 090	6 985	7 000	50 000	352 300 000
2010.04.29.	10:42:37	OTP	7 065	7 103,79	7 025	7 199	7 140	7 199	100 000	706 500 000
2010.04.29.	11:13:46	OTP	7 065	7 103,79	7 025	7 199	7 140	7 199	50 000	353 250 000
2010.04.30.	11:44:58	RICHTER	42 840	42 975,13	42 750	43 190	43 050	42 990	10 000	428 400 000
2010.05.04.	16:06:25	OTP	6 835	6 935,82	6 815	7 170	7 170	6 851	50 000	341 750 000
2010.05.04.	16:18:51	OTP	6 858	6 935,82	6 815	7 170	7 170	6 851	50 000	342 900 000
2010.05.05.	09:21:50	OTP	6 798	6 711,69	6 571	6 870	6 850	6 571	50 000	339 900 000
2010.05.05.	14:12:58	OTP	6 724	6 711,69	6 571	6 870	6 850	6 571	50 000	336 200 000
2010.05.05.	15:04:05	OTP	6 673	6 711,69	6 571	6 870	6 850	6 571	50 000	333 650 000
2010.05.05.	15:48:38	OTP	6 616	6 711,69	6 571	6 870	6 850	6 571	50 000	330 800 000
2010.05.05.	16:28:10	RICHTER	41 925	42 581,18	41 705	43 370	41 705	42 300	10 000	419 250 000
2010.05.06.	11:16:35	OTP	6 599	6 465,00	6 298	6 689	6 490	6 306	50 000	329 950 000
2010.05.06.	15:58:49	OTP	6 340	6 465,00	6 298	6 689	6 490	6 306	50 000	317 000 000
2010.05.06.	16:14:42	OTP	6 380	6 465,00	6 298	6 689	6 490	6 306	50 000	319 000 000
2010.05.06.	16:26:34	OTP	6 360	6 465,00	6 298	6 689	6 490	6 306	89 400	568 584 000
2010.05.10.	11:36:36	OTP	6 680	6 561,69	6 311	6 727	6 311	6 727	70 000	467 600 000
2010.05.10.	13:39:04	OTP	6 724	6 561,69	6 311	6 727	6 311	6 727	72 000	484 128 000
2010.05.11.	10:23:31	OTP	6 630	6 487,53	6 265	6 715	6 650	6 400	50 000	331 500 000
2010.05.11.	13:07:16	OTP	6 490	6 487,53	6 265	6 715	6 650	6 400	50 000	324 500 000
2010.05.11.	16:13:01	OTP	6 308	6 487,53	6 265	6 715	6 650	6 400	50 000	315 400 000
2010.05.12.	13:13:15	MOL	20 170	20 114,85	19 710	20 350	19 880	20 300	15 000	302 550 000
2010.05.13.	16:28:24	OTP	6 606	6 618,97	6 530	6 695	6 695	6 630	56 000	369 936 000
2010.05.14.	16:13:28	OTP	6 341	6 485,01	6 313	6 640	6 580	6 338	50 000	317 050 000
2010.05.17.	13:22:08	OTP	6 260	6 220,92	6 081	6 340	6 150	6 340	50 000	313 000 000
2010.05.17.	16:01:12	MOL	19 170	19 220,67	19 100	19 480	19 180	19 200	50 000	958 500 000
2010.05.19.	15:34:19	OTP	6 155	6 180,59	6 050	6 290	6 290	6 140	100 000	615 500 000
2010.05.19.	16:29:18	OTP	6 098	6 180,59	6 050	6 290	6 290	6 140	50 000	304 900 000
2010.05.20.	14:29:20	MOL	17 850	17 976,68	17 505	18 875	18 700	17 750	23 000	410 550 000
2010.05.21.	15:42:58	OTP	5 835	5 884,61	5 750	6 020	6 001	5 930	100 000	583 500 000
2010.05.25.	12:46:38	RICHTER	40 000	40 047,37	39 600	40 600	40 580	39 995	9 000	360 000 000

A tőzsdei kereskedés szüneteltetését előidéző részvényügyletek 2010.04.26. - 05.25.

Dátum	Időpont	Értékpapír	Ár (Ft)	Mennyiség (db)	Érték (Ft)	Bázisár (Ft)	Eltérés a bázisártól (%)	Bázisár dátuma	Napi átlagár (Ft)	Napi minimum ár (Ft)	Napi maximum ár (Ft)	Napi nyitó ár (Ft)	Napi záró ár (Ft)	Napi összeforgalom (db)
2010.04.26.	11:12:13	AAA	186	470	87 420	167	11,38	2010.04.23.	187,58	163	192	164	192	51 723
2010.05.10.	11:32:10	AAA	187	10	1 870	166	12,65	2010.05.07.	186,68	171	187	187	187	3 040
2010.05.17.	16:35:27	AAA	170	62	10 540	190	-10,53	2010.05.14.	170,00	170	170	170	170	62
2010.05.10.	16:05:52	FHB	1 447	50	72 350	1 315	10,04	2010.05.07.	1 429,12	1 370	1 460	1 370	1 460	54 444
2010.05.10.	09:12:53	MOL	19 750	10	197 500	17 950	10,03	2010.05.07.	19 839,83	19 300	20 430	19 310	20 300	316 893
2010.04.28.	09:02:59	MTELEKOM	721	80	57 680	802	-10,10	2010.04.27.	722,60	714	728	728	723	5 218 429
2010.05.10.	09:11:26	OTP	6 436	10	64 360	5 850	10,02	2010.05.07.	6 561,69	6 311	6 727	6 311	6 727	5 777 714
2010.05.25.	15:40:58	OTP	5 335	40	213 400	5 930	-10,03	2010.05.21.	5 462,03	5 271	5 685	5 600	5 310	6 291 127
2010.05.10.	13:25:53	SYNERGON	665	50	33 250	600	10,83	2010.05.07.	657,89	625	689	629	677	45 770
2010.05.06.	09:02:24	BIF	605	15	9 075	720	-15,97	2010.05.05.	684,80	605	720	605	720	49
2010.05.07.	09:00:52	BIF	613	15	9 195	720	-14,86	2010.05.06.	644,75	613	740	613	740	20
2010.05.07.	09:09:23	BOOK	411	1	411	493	-16,63	2010.05.06.	471,83	411	480	480	480	4 843
2010.05.07.	15:23:38	FORRAS/OE	886	120	106 320	985	-10,05	2010.05.06.	898,89	878	985	985	878	9 829
2010.05.10.	10:58:02	FORRAS/OE	987	172	169 764	878	12,41	2010.05.07.	957,80	949	987	949	987	800
2010.05.14.	09:08:29	FORRAS/T	900	4	3 600	1 049	-14,20	2010.05.13.	926,16	900	1 037	900	1 037	25
2010.05.18.	13:49:21	FORRAS/T	934	5	4 670	1 050	-11,05	2010.05.17.	1 037,69	934	1 059	1 058	1 030	302
2010.05.21.	09:59:32	FORRAS/T	924	100	92 400	1 030	-10,29	2010.05.20.	910,07	900	924	924	905	1 000
2010.05.07.	09:02:21	HUMET	11	100	1 100	13	-15,38	2010.05.06.	11,41	11	12	12	11	493 588
2010.05.10.	09:57:50	HUMET	13	1	13	11	18,18	2010.05.07.	12,06	11	13	11	12	560 538
2010.05.19.	12:45:54	HUMET	11	25	275	13	-15,38	2010.05.18.	12,03	11	13	13	13	355 126
2010.05.20.	11:40:29	HUMET	11	25	275	13	-15,38	2010.05.19.	11,81	11	13	12	12	140 194
2010.05.21.	09:08:03	HUMET	10	1	10	12	-16,67	2010.05.20.	11,00	10	12	11	11	1 710 246
2010.05.07.	09:00:52	KONZUM	100	1 000	100 000	112	-10,71	2010.05.04.	101,40	100	110	100	100	8 381
2010.05.19.	09:03:03	KONZUM	98	25	2 450	109	-10,09	2010.05.18.	100,73	98	109	99	106	2 599
2010.04.30.	09:38:06	PANNUNION	169	795	134 355	153	10,46	2010.04.29.	162,88	156	169	161	163	10 990
2010.05.04.	09:35:38	PANNUNION	129	100	12 900	161	-19,88	2010.05.03.	138,67	129	158	129	158	150
2010.05.18.	16:20:11	PANNUNION	133	1	133	154	-13,64	2010.05.14.	145,26	133	146	146	133	148
2010.05.19.	09:06:18	PANNUNION	149	25	3 725	133	12,03	2010.05.18.	149,04	149	150	149	150	26
2010.05.20.	15:48:06	PANNUNION	130	10	1 300	150	-13,33	2010.05.19.	134,99	130	135	135	130	4 010
2010.05.21.	09:03:03	PANNUNION	104	10	1 040	130	-20,00	2010.05.20.	125,20	104	150	125	150	13 124
2010.05.11.	16:16:16	QUAESTOR	390	50	19 500	330	18,18	2010.05.11.	338,57	330	390	330	390	350
2010.05.13.	16:13:27	QUAESTOR	330	50	16 500	390	-15,38	2010.05.11.	330,00	330	330	330	330	50
2010.05.14.	09:04:17	QUAESTOR	390	1	390	330	18,18	2010.05.13.	390,00	390	390	390	390	1
2010.05.21.	10:10:22	QUAESTOR	330	49	16 170	390	-15,38	2010.05.14.	330,00	330	330	330	330	49

A kategória

B kategória

Fókuszban a túlzott eladósodás kockázatai

Az elmúlt években jelentősen megnőtt a lakosság eladósodottsága, sokan több hitelt vettek fel, mint amennyit törleszteni tudnak. Annak érdekében, hogy a hitelfelvevők körültekintően dönthessenek, a Magyar Nemzeti Bank a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletével közösen tájékoztatót készített a túlzott eladósodás kockázatairól. A tájékoztatót 2010. június 11-től minden hitelt nyújtó pénzügyi intézmény – így bank, szövetkezeti hitelintézet, pénzügyi vállalkozás – és hitelközvetítő köteles átadni a hitelfelvevőknek. A tájékoztató elérhető a Magyar Nemzeti Bank és a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete honlapján.

A tájékoztató arra figyelmeztet: hitelfelvételkor reálisan, de inkább óvatosan ítéljük meg hiteltörlesztési képességünket. Csak akkora hitelt vegyünk föl, amelynek terheit egy váratlan, családi költségvetésünket negatívan érintő esemény után is biztonsággal fizetni tudjuk.

Hitelfelvételkor minden feltételt alaposan át kell tekinteni, kitérve a kamaton túli egyéb költségekre, külön figyelmet fordítva a devizahiteleknél az árfolyamváltozás terheire. Fontos pontosan tudni azt is, hogy változó kamatozásnál mi alapján számítják a kamatot, s az milyen gyakorisággal változhat.

Az MNB és a PSZÁF azt is javasolja, hogy a hitelfelvevők számítsák ki, jövedelmük mekkora részét tudják – váratlan események után is – törlesztésre fordítani. Ha az adós nehéz helyzetbe kerül, érdemes mihamarabb egyeztetni a hitelt nyújtó pénzintézettel a szerződés átütemezésének lehetőségéről.

Hiteligénylés előtt rendkívül fontos tájékozódni a hitelek, finanszírozási lehetőségek típusairól, kondícióiról. Ebben segítséget nyújt a www.pszaf.hu/fogyasztoknak honlap, ahol például háztartási költségkalkulátort, hitel- és lízing összehasonlító programot talál a fogyasztó. Az MNB honlapjáról elérhető (www.penziranytu.mnb.hu) Pénziránytű oldalon pedig a jegybank közérthető formában hívja fel a figyelmet azokra az összefüggésekre és szempontokra, amelyeket a leggyakoribb pénzügyi döntéseink során mérlegelni érdemes.

Az MNB és a PSZÁF közös tájékoztatója elérhető az [MNB honlapjáról](#) is.

A tájékoztatót a 361/2009. (XII. 30.) kormányrendelet alapján kötelesek a pénzintézetek és a hitelközvetítők átadni a hitel iránt érdeklődőknek.

2010. május 27.

PÉNZÜGYI SZERVEZETEK
ÁLLAMI FELÜGYELETE
HUNGARIAN FINANCIAL
SUPERVISORY AUTHORITY

Kapcsolódó anyagok

[Fókuszban a túlzott eladósodás kockázatai](#)

[Tájékoztató a túlzott eladósodottság kockázatairól \(pdf\)](#)

[Tájékoztató a túlzott eladósodottság kockázatairól \(word\)](#)

Elkerülni a demagógiát - Interjú Farkas Ádámmal a PSZÁF elnökével

Nincs kész recept arra a világban, hogy egy vagy két intézményben működjön a jegybank és a pénzügyi felügyelet – mondja Farkas Ádám, aki a Figyelőnek adott interjújában a devizakockázatok elengedéséről és a bankárok bónuszadójáról is beszélt.

- Politikai, sőt személyi kérdésként merült fel az elmúlt hónapokban, hogy egyesítik-e a jegybankot és a pénzügyi felügyeletet, vagy sem. Önnek mi erről a – szakmai - véleménye?

- Ez a szakmai kérdés nemcsak nálunk merült fel, hanem a válság következtében szinte minden országban sor került a nemzeti szintű felügyeleti szabályozás, ezen belül az intézményi struktúra felülvizsgálatára is. A válság ugyanis rávilágított a jelenlegi felügyeleti intézményrendszerek gyengeségeire is. Például arra, hogy bár számos országban külön-külön jól működött a pénzügyi rendszer makroszintű stabilitásáért felelős jegybanki, illetve a pénzügyi mikrovilág, így a bankrendszer intézményeinek biztonságos működéséért felelős felügyeleti funkció, mégis megrendülhetett az adott ország pénzügyi rendszere. Többnyire nem sikerült ugyanis megfelelően koordinálni a két funkciót. A világban többféle szervezeti megoldásra találni példát, van, ahol a jegybank látja el részlegesen vagy teljes körűen a felügyeleti feladatokat és van, ahol önálló intézményként működik a két szervezet, de a válság kialakulásában nem ez volt a döntő tényező. Nincs tehát követendő recept, ezért is gondolom, hogy elsősorban nem erről az oldalról kellene megközelítenünk a kérdést. Célravezetőbb, ha azt vizsgáljuk, hogy egy országban a felügyeleti rendszer egésze vajon képes-e megfelelni a vele szemben támasztott objektív kritériumoknak? Erről 2009 nyarán Magyarországon alapos, nemzetközi szintű szakértői elemzés készült több lehetséges intézményi megoldás részletes vizsgálatával, ennek alapján az a döntés született, hogy nálunk megmarad önálló intézményként a jegybank és a felügyelet.

- A jogszabályalkotó akkor egy füst alatt meg is erősítette a PSZÁF-ot, egyet kivéve: továbbra sem biztosított számára lehetőséget a jogszabályalkotásra. Hátrányt jelent-e ez a felügyelet számára, illetve milyen előnyökkel járt volna, ha végül mégis megkapja a licenszet?

- Valóban ez volt az egyetlen lényeges javaslat, amelyet a PSZÁF megerősítését szolgáló csomagból nem fogadott el jogszabályalkotó. Helyette a jegybank önállóan, a felügyelet pedig a Pénzügyi Stabilitási Tanácson keresztüli erős kezdeményező szerepet kapott a jogszabályalkotásra, ami annyit jelent, hogy ha a jegybank vagy a felügyelet él ezzel a jogával, akkor azzal a kormánynak mindenképpen foglalkoznia kell, nem „söpörheti le” az asztalról.

- Akkor nem is baj, hogy nem kapták meg a rendeletalkotás jogát?

- A rendelkezés alkotási jogosítvány fontos kérdés, nem véletlen, hogy a PSZÁF és elődei már többször is nekifutottak az elmúlt két évtizedben, hogy elérjék. Ha viszont a felügyelet nem kapja meg önállóan a jogot, akkor kulcsfontosságú, hogy gyors és rugalmas jogszabályalkotói támogatás álljon mögötte. Hogy ez miért fontos, arra mondanék egy közelmúltbeli példát. Mindössze néhány év alatt történt meg a lakosság robbanásszerű eladósodása devizában, ami számos veszélyt hordozott és hordoz még ma is magában. Ebben az esetben komoly jelentősége van – vagy lett volna – a gyors beavatkozás lehetőségének.

- Most így utólag: hiba volt engedni, hogy a lakosság ilyen mértékben és devizában adósodjon el?

- Azt gondolom, hogy ilyen mértékben és ilyen feltételek mellett igen. A kialakult helyzet kockázatokat hordoz magában, nemcsak a lakosság és a bankrendszer, hanem az egész ország számára is. Ezt a kockázatot a bőségesen és olcsón rendelkezésre álló deviza likviditás időszakában nem sikerült helyén kezelni.

- A nemzetközi pénzügyi rendszer „válságkezelésért” most Brüsszel benyújtja a számlát: a tervezett magasabb tőkeemfelelési és likviditási mértékek előírása mellett szó van a banki különadó és a „bónuszadó”, illetve az egyes pénzügyi tranzakciók és a banki „extraprofit” megadóztatásáról is. Milyen változásokat idéznének ezek elő a hazai bankrendszerben, feltéve persze, hogy elfogadják őket?

- A válság kitörése óta sok új javaslat megfogalmazódott már, de a

Bázel III szabályozórendszer részeként ismert, a magasabb banki tőke-, és likviditási követelményeket előrevetítő javaslatokról is még csak a mennyiségi hatástanulmányok készülnek. A banki különadó célja egy olyan alap létrehozása lenne, amely a jövőben közös nemzetközi forrást jelentene a bankválságok kezelésére. Ha ugyanis a beavatkozás lehetősége megmarad nemzeti szinten – amint ezt mutatták a közelmúlt tapasztalatai –, széttöredezhetsz az egységes piac. Az extra nyereséget terhelő adó bevezetése viszont általánosan megdrágítaná a bankok, köztük a magyarországi leányintézményekkel rendelkező intézmények működését is. A bankárjuttatások megadóztatásával, a „bónuszadóval” kapcsolatban jó lenne elkerülni a demagógiát, a magánszektorban ugyanis elsősorban a tulajdonosokra tartozó kérdés, hogy kit hogyan fizetnek meg. Másfelől viszont nagyon lényeges, hogy a juttatások feltételeinek kialakítása során olyan ösztönzési rendszerek alakuljanak ki, amelyek a pénzügyi intézmények hosszú távú, fenntartható, és biztonságos működését segítik. Ebben kell szabályozás, hiszen ez egyébként ugyanúgy érdeke a részvényeseknek, mint a szabályozóknak. A tranzakciók megadóztatásának, a Nobel-díjas közgazdász után „Tobin-adónak” nevezett teher bevezetésére ma nem sok esélyt látok.

Esély van viszont – és van racionalitása – ugyanakkor az úgynevezett „anticiklikus tőkepuffert” előíró jogszabály bevezetésére a Bázel III. keretei között. Ennek alapján a bankok számára előírnák, hogy „békeidőben”, amikor magasabb nyereséget érnek el, egy, a törvény által előírt mérték feletti tőketartalékot kell képezniük – ennnyivel kevesebb osztalékot vehetnek ki a tulajdonosok –, amelyet aztán, amikor jön a „hét szűk esztendő”, felhasználhatnak.

- Nem tudom, hogy a válságnak köszönhető-e, de tudott, hogy az elmúlt hónapokban alaposan átszabta a felügyeletet. Most már valóban hatékonyan működő szervezetet elnököl?

- Erről nem engem kellene megkérdezni, én nyilván elfogult vagyok. Annyit látok, hogy kevésbé bürokratikus a szervezet, gyorsabban születnek döntések és világosak a vezetői felelősségi viszonyok.

- Februárban jelentették be, hogy 12 olyan társaságnál vizsgálódnak, amelyek lakáshitelezéssel, illetve ingatlanlízinggel foglalkoznak s többen azt tapasztalták, hogy szerződéseik az ügyfelek helyzetével súlyosan sértő passzusokat tartalmaznak. Kettőjükkel szemben közérdekű keresetet nyújtottak be. Várható hasonló eljárás a többi céggel szemben is?

- Ezekben az esetekben a felügyelet az összes ilyen egyoldalú, az ügyfelek érdekeit súlyosan sértő passzusokat tartalmazó szerződéssel érintett ügyfél nevében indít polgári pert a bíróságon. A 12 vizsgált társaságból várhatóan összességében 5-10-zel szemben indítunk hasonló eljárást.

- De mit érnek ezzel azok az ügyfelek, akiknek a lakását már elárverezték az említett rosszhiszemű cégek?

- A felügyelet keresete alapján született jogerős bírói döntést követően kártérítési pereket indíthatnak ellenük, kérve, hogy a bíróság ítéljen meg számukra kártérítést, ha bizonyítható, hogy a hitelező a megsemmisített szerződéses feltétel alapján lépett fel velük szemben és káruk keletkezett. A jövőre nézve pedig, ha a felügyelet keresetei kedvező bírósági döntéssel zárulnak, akkor a hitelező intézmények már nem alkalmazhatnak ilyen, az ügyfelek számára súlyosan hátrányos kitételeket a szerződéseikben. Ez a jövőbeli ügyfelek számára nagy segítséget nyújt.

- Hogy ilyen helyzet egyáltalán kialakulhatott, abban igencsak része van annak, hogy a pénzügyi termékekkel kapcsolatos fogyasztóvédelem egészen a legutóbbi időig gyakorlatilag nem létezett.

- A pénzügyi fogyasztóvédelem a tavaly őszi-téli jogszabály-változásokkal a helyére került azzal, hogy a jogalkotó a felügyeletet jelölte ki pénzügyi fogyasztóvédelmi hatóságként. A felügyelet minden egyes állampolgár által bejelentett ügyben közigazgatási hatósági eljárást indít, ugyanúgy, mint ahogy például egy szabálysértési eljárás során egy másik hatóság teszi ezt. Emellett fogyasztóvédelmi célvizsgálatokat végzünk, jelenleg is 30 hitelezőnél folytatunk vizsgálatot, azt áttekintve, hogy azok mennyire tartják be az általuk aláírt Magatartási Kódex előírásait.

- A fogyasztói csoportokkal kapcsolatban nem terveznek fellépni?

- Több piaci szereplőnél jelenleg is vizsgálódunk, esetleges jogosulatlan pénzügyi tevékenységre vonatkozóan, s napilapokban más hatóságokkal együtt közzétett sajtóhírdetéseinkben tájékoztatjuk a közvéleményt a fogyasztói csoportszervezők tényleges tevékenységéről. Intézkedéseinket összehangoljuk a Gazdasági Versenyhivatallal, amely félrevezető ügyfél-tájékoztatás miatt több piaci szereplőnél már szintén lépéseket tett. Lehetséges, hogy a fogyasztói csoportszervezők esetében javaslatot kell tennünk a jogszabályi keretek módosítására.

- A magánnyugdíjpénztári tagokat „utaztató” közvetítők ellen nem terveznek fellépni? A hírek szerint a hitelközvetítés összeomlása óta a magánnyugdíjpénztári tagok átléptetése az ügynökök tevékenységének legújabb terepe.

- Most is van folyamatban lévő ügyünk, sőt, a napokban jelentős bírságot is kiszabunk amiatt, mert megállapítottuk, hogy jogszabálysértő ösztönzési rendszerben történtek átléptetések.

Megjelent a Figyelő című folyóirat 19. számában (2010. május 13-19.)

A CESR összehangolt választ ad a közelmúlt piaci zűrzavarára

Az értékpapír- és derivatíva-piacon nemrégiben tapasztalt, kivételesen nagy volatilitást követően az Európai Értékpapír Szabályozók Bizottságának (CESR) tagjai a Barcelonában megtartott soros ülésükön úgy határoztak, hogy megerősítik ezen piacok szoros nyomon követését. A jövőben különös figyelmet szándékoznak fordítani az üzleti szabályok potenciális megszegésének, valamint a piaccal való visszaélés eseteinek, azzal a távlati céllal, hogy az egyes országos felügyeleti intézkedéseit összehangolják.

E fejlemények globális jellegének köszönhetően a CESR és tagjai, a globális szintű koordináció biztosítása érdekében, az Európán kívüli országok értékpapír-szabályozóival, különösen az amerikai Értékpapír- és Tőzsdebizottsággal (a SEC-kel) és az amerikai árupiaci tőzsdefelügyelettel, a CFTC-vel is szoros kapcsolatot fognak tartani.

A CESR-Pol, a CESR-nek a piac egységének biztosításáért és az együttműködés erősítéséért, valamint a CESR-tagok közti információ-cseréért felelős állandó bizottsága minden nemzetközi vizsgálatot összefog majd.

Ezen intézkedések megtételére a CESR fő feladatainak megfelelően kerül sor, amelyek a következők: az EU értékpapír- és derivatíva-piacai átláthatóságának, egységének és szabályszerű működésének erősítése.

Barcelona, 2010. május 7.

[A CESR május 7-i sajtóközleménye](#)

Az euro-adósságpapírok közelmúltban megélénkült piaci volatilitása miatt a CESR erősíti a koordinációt

Május 7-i barcelonai plenáris ülése után a CESR intenzívebbé tette tagjai piacfelügyeleti tevékenységének összehangolását. Emellett – az esetlegesen szükségessé váló további intézkedések felmérése érdekében – megélénkült a CESR és a tagintézmények közötti párbeszéd is, különös tekintettel a németországi felügyelet által bevezetett shortolási tilalomra (amely május 19-én lépett életbe).

Jelenleg a CESR tagintézményei a pénzügyminiszterekkel és a központi bankokkal együtt szorosan figyelemmel kísérik a helyzet alakulását. Az esetlegesen szükséges további lépések koordinációja a CESR keretein belül történik.

A CESR véleménye szerint a strukturális reformok gyors bevezetésére van szükség annak érdekében, hogy javuljon a kötvények és CDS eszközök – jelenleg tőzsdén kívüli – piacának átláthatósága, szervezettsége és működése. Néhány előkészítő jellegű lépést a CESR már tett, hiszen elindította a konzultációt egész sor nem részvény jellegű eszköz – egyebek mellett a vállalati kötvények és a tőzsdén kívül forgalmazott származékos eszközök – kereskedésének átláthatóbbá tételéért (CESR/10-510, 2010. május 7.). Az utóbbi eszközök piacát érintő, annak szervezetségét és sértetlenségét javítani hivatott intézkedéseken a CESR jelenleg is dolgozik. E kezdeményezések egyrészt a szabályozó hatóságokat segítenék az események hatékonyabb figyelésében és a lehetséges piaci visszaélések felderítésében, továbbá növelnék a hivatkozott piacok hatékonyságát is. Ezzel összefüggésben CESR felhívja az Európai Bizottságot, hogy sürgősséggel, az eredetileg tervezettnél előbb fogadja el a vonatkozó jogi szabályozás reformjait.

A fenti területeken végzett munka folytatásaként a CESR a közelmúlt fejleményeinek fényében értékeli, hogy mennyire váltak átláthatóbbá az államkötvények és a kapcsolódó CDS-ek piaci, valamint megvizsgálja az említett piacok működését, beleértve az elszámolásokat is. A megfelelő Állandó Bizottságok már megkapták a felhatalmazást e kérdések további elemzésére.

A CESR és tagintézményei továbbá is kiemelt figyelemmel követik a fejleményeket s a tagintézmények közötti koordináció is intenzívebb lesz. Emellett a CESR szoros és rendszeres kapcsolatot tart az Európai Bizottsággal is.

2010. május 25.

[A CESR május 25-i sajtóközleménye](#)

A CESR közösen definiálja az európai pénzüpiaci alapokat

A CESR közzé tette az európai pénzüpiaci alapok közös definíciójára vonatkozó irányelveit (hiv.: CESR/10-049). Az irányelvek célja nem más, mint a befektető-védelem javítása kritériumok meghatározása révén, olyan alapoknál, amelyek önmagukat pénzüpiaci alapként kívánják a piacon meghatározni.

A kritériumok azt tükrözik, hogy a pénzüpiaci alapokba befektetni kívánók befektetésük tőkeértékének fenntartását várják el oly módon, hogy tőkéjüket akár napi szinten kivessék az alapokból. Ez a közös definíció ahhoz is hozzájárul majd, hogy érthetőbbé tegye a különbséget azok között az alapok között, amelyek működése nagymértékben korlátozott, valamint azok között, amelyek 'szélesebb körben' alkalmazhatók.

Lamberto Cardia, a Commissione Nazionale per la Società e la Borsa (a CONSOB, azaz az olasz tőzsdefelügyelet), valamint a CESR befektetés-kezelési állandó bizottságának elnöke, mely utóbbi bizottság a véleményt készítette, így nyilatkozott:

„Ezen irányelvek közzététele jelentős lépés a befektetés-védelem javításában, valamint segítséget nyújt majd az érdekelt feleknek, azaz az illetékes hatóságoknak, az alapkezelő társaságoknak és a befektetőknek abban, hogy az alapokat egyértelműen, saját befektetési stratégiájuknak megfelelően különböztessék meg.

A piacokon 2007 és 2008 során felmerült nehézségekből egyértelműen kiderült, hogy a 'pénzüpiaci alap' fogalma a befektetési alapoknak egy nagyon széles skáláját öleli fel. Ez azon befektetők számára, akik esetleg nem értették teljesen, hogy mely típusú eszközökbe lehet ezen alapok révén befektetni, nagy kockázatot jelentett. Egyes alapok esetében alkalmazott stratégiáknál különösen előfordult, hogy azok nem mindig estek egybe a pénzüpiaci alapok általában elfogadott fogalmával, azaz azaz a definícióval, hogy azok viszonylag likvid, rövid futamidejű befektetések.

Biztos vagyok abban, hogy a CESR irányelvei révén pontosabb meghatározás születik, és így módon a befektetők rendelkezésére áll majd az a tudás, amelynek birtokában megalapozott befektetési döntéseket hozhatnak.”

A CESR-IRÁNYELVEK SZERINT A PÉNZPIACI ALAPOKNAK KÉT KATEGÓRIÁJA LÉTEZIK

A CESR-irányelvek szerint a pénzüpiaci alapoknak két kategóriája létezik. Az egyik a rövid futamidejű pénzüpiaci alap, a másik pedig a klasszikus értelemben vett pénzüpiaci alap. E megközelítés elfogadja a megkülönböztetést a rövid futamidejű pénzüpiaci alap, amely nagyon rövid súlyozott átlag lejárattal és súlyozott átlag élettartammal működik, valamint a pénzüpiaci alap között, amely hosszabb súlyozott átlag lejárattal és súlyozott átlag élettartammal működik.

A CESR azzal az elvárással él, hogy mindkét alap-kategóriára vonatkozóan legyen egy olyan konkrét közlemény, amelyben a szóban forgó pénzüpiaci alap-típusba történő befektetés következményeit egyértelműen és pontosan elmagyarázzák. A pénzüpiaci alapoknál például ez azt jelenti, hogy ezen alapok esetében hosszabb súlyozott átlag lejárattal és súlyozott átlag élettartamot kell számításba vennünk. A pénzüpiaci alapok mindkét típusánál ennek tükröznie kell bármely, új eszközosztályba, pénzügyi eszközbe történő befektetést, ill. az olyan befektetési stratégiákat is, amelyek kockázati és haszonprofilja eltér az átlagostól.

Az irányelvek a módosított UCITS-direktíva (2011. július 1.) bevezetésével egy időben lépnek életbe. Azoknál a pénzüpiaci alapoknál azonban, amelyek már az előbb említett dátum előtt is léteztek, plusz hat hónap áll rendelkezésre ahhoz, hogy az irányelveknek teljes mértékben megfeleljenek.

2010. május 19.

[A CESR május 19-i sajtóközleménye](#)

Megjegyzés:

1. Egyes pénzüpiaci alapoknál 2007-ben azok miatt a magasra minősített eszközalapú értékpapírok miatt támadtak nehézségek, amelyeket a meghatározó minősítő ügynökségek leminősítettek, és amelyek gyenge likviditást mutattak. 2008 szeptemberében jelentős mértékű beváltási tevékenységnek lehettünk szemtanúi, a Lehman Brothers csődjét, a pénzüpiacokon tapasztalt általános nyugtalanságot, valamint a befektetők készpénz-igénylését követően. A nagy számú pénzügyi instrumentum által is jelzett alacsony szintű likviditás még tovább fokozta a pénzüpiaci alapok által akkoriban tapasztalt problémákat. Ezen felül, az egyes kormányok által bevezetett betéti garancia-konstrukciók a pénzüpiaci alapokat kevésbé vonzó alternatívává tették a banki betétekkel szemben, ami szintén fokozott arányú beváltásokat eredményezett. A beváltási kérelmek eredményeképpen a pénzüpiaci alapok eszközei számottevő mértékben az overnight (egynapos) betétek felé mozdultak el, valamint a hosszabb futamidejű papírok felől is elmozdulás következett be, ami a pénzüpiacokon is rontotta a helyzetet. Az európai szektor képviselői az egyes országos pénzügyi hatóságoktól, az Európai Bizottságtól és az Európai Központi Banktól kértek segítséget a pénzüpiacok likviditásának növelésében, valamint az alapok megrohamozásának elkerülésében.

2. A piaci események fényében a CESR 2008 decemberében arról állapodott meg, hogy tagjai között az alapokkal kapcsolatban általában, a pénzüpiaci alapokkal kapcsolatban pedig különösen, fokozottabb koordinációs tevékenységre van szükség, valamint, közös és harmonizált definíció hiányában, a pénzüpiaci alap-kategóriák pontosítása szükséges.

3. A CESR 2009 októberében egy olyan konzultációs dokumentumot adott ki, amely az előterjesztett irányelveket mutatja be (hiv.: CESR/09-850). A december 31-i határidőre az érdekeltek széles skálájától, köztük szakmai egyesületektől, befektetés-kezelő cégektől és az Európai Központi Banktól, összesen 31 válasz érkezett.

Pénzpiaci állásfoglalások

[pénzpiaci állásfoglalások](#)

Tőkepiaci állásfoglalások

[tőkepiaci állásfoglalások](#)

Pénztári állásfoglalások

[pénztári állásfoglalások](#)

Biztosítási állásfoglalások

[biztosítási állásfoglalások](#)

A PSZÁF Hírlevéllel, a benne szereplő információkkal kapcsolatos kérdésével, észrevételével

keresse Binder István sajtósóvivőt a 489-9235-os telefonszámon vagy a binder.istvan@pszaf.hu elektronikus postacímen.

Amennyiben szeretné, hogy hírlevelünk minden hónapban automatikusan megérkezzen az Ön e-mail címére, regisztráljon a Felügyelet honlapján (www.pszaf.hu).

Szerkeszti a Szerkesztőbizottság
© Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete